

HRA SE SLOVY NESTAČÍ (odpověď recenzentovi)

Mgr. Daniel Rejman. *Připustit, že by to mohlo být jinak*, Dingir, č. 4/2020.

Knihy *Mýtus evoluce* Ing. Josefa Potočka je záměrně postavena na výběru ze dvou proti sobě stojících možností, podobně jako u biblické zvěsti: svět, nebo nový domov. Je to podobné chápání výuky medicíny: nelze vysvětlovat kompromis mezi životem a smrtí. Lékař vyléčením nemoci odvrací nepřirozenou smrt. V situaci chronické nemoci musí pacientovi přiznat, že nemoc jeho život zkracuje. Proto je mi logika podání informací v knize *Mýtus evoluce* blízká. Binární výběr a vlastní rozhodnutí s vlastní odpovědností za následky. Mnohostranná analýza Mgr. Daniele Rejmana odkrývá svou výřečností rozdíl mezi vědami, kde jde o život člověka, a vědami, kde je možné (jen) mluvit. Lékař křesťan si najednou uvědomuje propast mezi slovesným uměním teologie a přemítáním religionistiky, a spásou lidí. Lékař zachraňuje fyzický život, křesťanům jde o víc, o věčný život. Těm, kdo zkoumají náboženství, však může jít (a prosím čtenáře, aby respektovali kondicionál) jen o porozumění bez ohledu na smrt. Pro ty, kteří bojují o záchranu životů na jednotkách intenzivní péče je smíření se smrtí, kterým umí truchlící příbuzné provést, málo ve srovnání s navrácením umírajících do plnohodnotného života. S odstupem, nadhledem a mnoha odbornými výrazy s širokou názorovou znalostí recenzent zpochybňuje slovní (dogmatismus), logickou („oslí můstek“), mentální („...zřejmě nevědomě vzniklých podprahových detailů...“), společenskou (užití titulů) a odbornou (neschopnost přesahu a sjednocujícího vysvětlení) kompetentnost autora. To hlavní je v recenzi potlačováno, ačkoli recenzent podstatu chápe. Systematicky ji ale staví do protichůdného světla. Ing. Potoček uvádí argumenty a nespojuje je do řady. Respektuje pravidla zodpovědné vědy. Nedoplňuje fakta, pokud pro ně nemá odůvodnění. Netvoří hypotézy. Čtenářům svým přístupem k tématu nechává výběr víry: v Darwinovu teorii (nebo její obměny) o evolučním, samovolném původu života a druhů, anebo, v protikladu, že genetický kód života nemohl vzniknout náhodou. Evoluce jako taková totiž maže etický rozměr biblické zvěsti. Je to lákavé... Není svoboda rozhodnutí a svoboda vymezit se něco, co – na rozdíl od vynuceného přijetí předem složitě vytvořeného a za cenu ponížení hledajících lidí prosazovaného názoru – na vysoké školy i do života respektujícího druhé patří? Není nabídnutí širších možností, než poskytuje „hlavní proud“ žádoucí? Není generalizující argumentace recenzenta („V kompetenci většinového čtenáře neleží posouzení validity argumentů z oblasti biologie.“) nepatřičná? Nelze na snahu spojit nespojité nahlížet jako na překážku ve svobodném myšlení a překážku pro záchranu lidí pro věčný život?

MUDr. David Neumann, Ph. D.

Dětská klinika, Lékařská fakulta Univerzity Karlovy